

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13Cob/195/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117240340
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:6117240340.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a JUDr. Róberta Bebčáka, v právnej veci žalobcu: SETCAR s.r.o., so sídlom č.p. 816, 735 32 Rychvald, Česká republika, IČO: 278 50 994, konajúci (podnikajúci) prostredníctvom organizačnej zložky podniku zahraničnej osoby: SETCAR s.r.o. - organizačná zložka podniku zahraničnej osoby, so sídlom Černík 386/4, 038 53 Turany, IČO: 47 790 857, zastúpeného právnym zástupcom JUDr. Tomášom Zbojom, advokátom, so sídlom J. X, XXX XX K., proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, v konaní o zaplatenie 345,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 44Cb/9/2018-126 zo dňa 14. septembra 2018 (rozsudok pre zmeškanie) a proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č.k. 44Cb/9/2018-191 zo dňa 14. júna 2019, takto

rozhodol:

Odvolanie žalovaného zo dňa 19.09.2018 proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 44Cb/9/2018-126 zo dňa 14. septembra 2018 (rozsudok pre zmeškanie) o d m i e t a .

Uznesenie Okresného súdu Žilina č.k. 44Cb/9/2018-191 zo dňa 14. júna 2019 p o t v r d z u j e .

Žalobca má voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 345,- Eur spolu s 9 %-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 345,- Eur od 09.03.2017 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- Eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Samostatným výrokom okresný súd rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Okresný súd v odôvodnení rozsudku poukázal na žalobu žalobcu, v ktorej žalobca uviedol, že dňa 12.10.2016 došlo v Žiline ku škodovej udalosti spôsobenej poškodenému ARIAN SERVIS, s.r.o., IČO: 47 022 817, na vozidle Volkswagen Passat CC, evidenčné č. ZA 111AH. Škodová udalosť bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla poisteného v poisťovni žalovaného, poisťná udalosť č. 1680121517. V dôsledku škodovej udalosti bol poškodený nútený používať náhradné vozidlo na zabezpečenie chodu firmy. Vozidlo si zapožičal u žalobcu, v zmysle Zmluvy o nájme č. 486 zo dňa 14.10.2016. Po ukončení nájmu žalobca poškodenému vystavil faktúru na celkovú sumu 1.065,- Eur bez DPH. Dňa 28.10.2016 uzatvoril poškodený so žalobcom zmluvu o postúpení pohľadávky, predmetom ktorej bol nárok na náhradu škody titulom náhrady účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného vozidla. V oznámení o poistnom plnení zo dňa 21.2.2017 žalovaný oznámil poškodenému šetrenie poistnej udalosti tak, že neuznal dennú výšku nájmu za prenajaté vozidlo a priznal mu náklady vo výške 720,- Eur bez DPH. Žalovaný šetrenie poistnej udalosti ukončil dňa 21.02.2017, preto v zmysle § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa dostal odo dňa 09.03.2017 do omeškania. Žalobca žalovaný nárok oprel o § 4

ods. 1, ods. 2, § 15 ods. 1 uvedeného zákona a taktiež o § 442 ods. 1 a § 443 Občianskeho zákonníka. Úrok z omeškania a náklady spojené s uplatnením pohľadávky si žalobca nárokoval v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka. Žalovaný považoval žalobcom uplatnený nárok v celom rozsahu za nedôvodný a žiadal žalobu zamietnuť. Cena za nájom motorového vozidla podľa žalovaného prevyšovala cenu za nájom obdobného motorového vozidla v danom mieste a čase. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 MCdo/3/2015 zo dňa 28.06.2016, v zmysle ktorého má žalobca podľa žalovaného právo na náhradu len primeraných a nie akýchkoľvek nákladov za nájom motorového vozidla. Okresný súd vo veci nariadil na deň 14.09.2018 pojednávanie. Predvolanie na pojednávanie bolo žalovanému doručené dňa 10.07.2018 (č. l. 106 spisu). V deň konania pojednávania bolo okresnému súdu doručené ospravedlnenie neúčasti žalovaného na pojednávaní, v ktorom žalovaný požiadal o ospravedlnenie jeho neúčasti z dôvodu kolízie s pojednávaním na Okresnom súde Žilina vo veci sp. zn. 4C/209/2015 so začiatkom o 09:30 hod., ktoré pravdepodobne nebude ukončené do začiatku pojednávania v tejto veci. Žalovaný zároveň vyslovil súhlas, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti. Žalobca na pojednávaní navrhol rozhodnúť o uplatnenom nároku rozsudkom pre zmeškanie žalovaného.

2. Okresný súd poukázal na ust. § 137 písm. a), § 274 písm. a), b), § 275, § 183 ods. 1 CSP, ako aj na návrh právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní konanom dňa 14.09.2018, ktorý návrh bol, aby okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalovaného.

3. Okresný súd skonštatoval, že mal splnené všetky kumulatívne podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa ust. § 274 CSP. Okresný súd uviedol, že žalovaný bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný a na toto pojednávanie sa nedostavil. Zároveň bol v predvolaní na pojednávanie poučený o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. Hoci žalovaný svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil a urobil tak podľa názoru okresného súdu včas (nakoľko ospravedlnenie bolo súdu doručené do začiatku pojednávania), svoju neprítomnosť neospravedlnil vážnymi okolnosťami. Žalovaný svoju absenciu na pojednávaní ospravedlnil konaním iného pojednávania. Posúdenie, čo je vážnou okolnosťou, ktorá žalovanému bráni v účasti na pojednávaní, je vecou súdu. Okresný súd pri posudzovaní vážnosti žalovaným uvádzanej okolnosti zobral do úvahy osobu žalovaného, ktorý je právnickou osobou s rozsiahlym personálnym substrátom a podporne vychádzal z ustanovenia § 183 ods. 1 CSP upravujúceho dôvody odročenia pojednávania. Okresný súd uviedol, že v zásade je konanie iného pojednávania v rozhodnom čase pre stranu sporu nezastúpenú advokátom dôležitým dôvodom, pre ktorý sa pojednávania nemôže zúčastniť. Z tohto dôvodu môže byť pojednávanie aj odročené, zároveň však ale musí byť splnená podmienka, že od strany nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechala zastúpiť. Podľa názoru okresného súdu bolo spravodlivé od žalovaného žiadať, aby sa na pojednávaní nechal zastúpiť, prípadne, aby účasťou na pojednávaní poveril niektorého z ďalších svojich zamestnancov. Preto okresný súd okolnosť, ktorou žalovaný ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní, posúdil ako nie vážnu a rozhodol o žalovanom nároku rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, ktorým žalobe vyhovel.

4. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania okresný súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v konaní v celom rozsahu úspešný, preto mu okresný súd priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, t. j. 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne okresný súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

5. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný podaním zo dňa 19.09.2018. Žalovaný mal za to, že neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného vyjadrené v ustanovení § 274 CSP. Okresný súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie nenáležite, nakoľko žalovaný ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní včas a vážnymi okolnosťami. Okresný súd ospravedlnenie neprítomnosti žalovaného na pojednávaní vytýčenom na deň 14.9.2018 vyhodnotil ako včas podané (keďže bolo doručené okresnému súdu do začiatku pojednávania), ale dôvod ospravedlnenia (kolízia s iným pojednávaním) považoval za okolnosť nemajúcu vážny charakter. Je pravdou, že posúdenie čo je vážnou okolnosťou, ktorá bráni žalovanému v účasti na pojednávaní je vecou súdu, avšak aj súd pri rozhodovaní o tom, či dôvod ospravedlnenia sporovej strany je vážnou okolnosťou alebo nie, je povinný vychádzať zo základných princípov Civilného sporového poriadku a v záujme zachovania práva účastníka na spravodlivý proces, mal prihliadnuť aj na všetky relevantné okolnosti, ktoré súvisia s predmetnou právnou vecou a nie len arbitrárne a formalisticky vychádzať z naplnenia znenia ustanovenia § 274 CSP. Okresný súd pri posudzovaní vážnosti žalovaným uvádzanej okolnosti zobral do

úvahy výlučne osobu žalovaného, ktorý je právnickou osobou s rozsiahlym personálnym substrátom a podporne vychádzal z ust. § 183 ods. 1 CSP upravujúceho dôvody odročenia pojednávania, neprihliadol však na účel a zmysel inštitútu kontumačného rozsudku a aplikoval ho veľmi necitlivo aj v prípade, keď nebol v zásade daný relevantný dôvod kontumovať jedného z účastníkov sporu, nakoľko tento si doteraz splnil všetky zákonné povinnosti, včas a v zákonných lehotách reagoval na výzvy súdu, poskytoval potrebnú súčinnosť a nežiadal okresný súd ani o odročenie pojednávania, čím by maril účel rýchleho prejednanie sporu, ale naopak žiadal, aby okresný súd na podklade všetkých predložených vyjadrení a označených dôkazov vo veci meritórne rozhodol. Podľa žalovaného okresný súd porušil práva žalovaného na spravodlivý proces a odňal mu právo, aby jeho vec bola spravodlivo prejednaná a rozhodnutá neutranným a nezávislým súdom. Striktná, formalistická a na danú situáciu aj nenáležitá aplikácia ustanovení upravujúcich možnosť súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškania viedla k tomu, že okresný súd takýmto postupom podľa žalovaného porušil procesné práva žalovaného v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zrušenie rozsudku pre zmeškanie navrhol aj s poukazom na dôvodovú správu k ust. § 277 a nasl. CSP, podľa ktorej rozsudok pre zmeškanie žalovaného by mal byť sankciou za pasivitu žalovaného. Žalovaný poukázal na to, že v tomto súdnom konaní nebol pasívnym účastníkom konania, keď v priebehu súdneho sporu sa opakovane vyjadroval k predmetu sporu (odpor podaný dňa 21.11.2017, písomné vyjadrenie zo dňa 8.6.2018, písomné vyjadrenie zo dňa 13.9.2018), navrhoval dôkazy, formuloval právne stanoviská. Vzhľadom na skutočnosť, že už nedisponoval žiadnymi ďalšími listinnými dôkazmi, ani inými dôkazmi okrem tých, ktoré okresnému súdu oznámil, resp. navrhoval v písomných podaniach, podaním zo dňa 13.9.2018 ospravedlnil svoju neúčast na pojednávaní vytyčenom na deň 14.9.2018 o 10.00 hod. z dôvodu kolízie s pojednávaním konaným pred tým istým súdom sp. zn. 4C/209/2015 o 9.30 hod., pojednávanie nežiadal odročiť a súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti s tým, že žiadal, aby okresný súd s ohľadom na vykonané dokazovanie vo veci riadne rozhodol. Poukázal na predchádzajúce písomné podania, v ktorých komplexne zhrnul celú právnu argumentáciu, žiadne ďalšie dôkazy nenavrhol vykonať. Vec podľa názoru žalovaného vyžadovala iba právne posúdenie.

6. Žalovaný poukázal aj na to, že žiadal odročenie pojednávania konaného súbežne s predmetným pojednávaním v právnej veci Slovenská kancelária poisťovateľov / C. Z., o zaplatenie 17.450,44 Eur, vedeného pred Okresným súdom Žilina, ktoré bolo žalovanému doručené už dňa 28.6.2018, t.j. skôr ako v predmetnej veci. Žalovanému bolo až následne dňa 10.7.2018 doručené predvolanie v predmetnej veci (Setcar / ASP, sp. zn. 44Cb/9/2018) na deň 14.9.2018 o 10.00 hod.. Za týchto okolností mal žalovaný v úmysle zúčastniť sa obidvoch pojednávaní vedených na Okresnom súde v Žiline. Kolízia pojednávaní nastala až prípisom Okresného súdu Žilina zo dňa 24.7.2018, sp. zn. 4C/209/2015, ktorým okresný súd akceptoval žiadosť protistrany o posunutie termínu pojednávania, t.j. hodiny pojednávania z 9.00 hod. na 9.30 hod. z dôvodu kolízie právnej zástupkyne protistrany. Na uvedenú skutočnosť žalovaný obratom reagoval písomným podaním zo dňa 26.7.2018, ktorým požiadal okresný súd, sp. zn. 4C/209/2015 o odročenie pojednávania na iný termín, rovnako z dôvodu kolízie s predmetným pojednávaním, avšak žiadosti žalovaného vyhovené nebolo. Nebolo v možnostiach žalovaného zúčastniť sa obidvoch pojednávaní (o 9.30 hod., sp. zn. 4C/209/2015 a o 10.00 hod., sp. zn. 44Cb/9/2018) už aj s poukazom na to, že pojednávanie vo veci SKP / C. Z., sp. zn. 4C/209/2015 začalo o 9.48 hod. (namiesto 9.30 hod.) a skončilo o 10.18 hod. Žalovaný bol toho názoru, že všetky tieto skutočnosti nie je možné dať za vinu sporovej strane, v tomto prípade žalovanému. Uviedol, že je pravdou, že žalovaný je právnickou osobou s rozsiahlym personálnym substrátom, na druhej strane od právnickej osoby nemožno spravodlivo požadovať, aby sa pojednávania zúčastnila akákoľvek nekvalifikovaná osoba, ktorá nemá príslušné odborné znalosti procesných a hmotnoprávných právnych predpisov.

7. Žalovaný bol toho právneho názoru, že neboli naplnené dôvody pre vydanie kontumačného rozsudku, a to najmä s poukazom na znenie ust. § 177 ods. 2 písm. a) CSP. Nakoľko sa v predmetnom prípade jednalo o súdny spor s hodnotou predmetu sporu do 2.000,- Eur, tzv. drobný spor, kde priamo CSP stanovuje, že na účely prejednanie takéhoto sporu nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, sa javí byť potrestanie jednej strany sporu za jej neúčast na pojednávaní za prísne a nenáležité. Tieto skutočnosti (uvedené v §177 ods. 2 CSP, ktoré boli v danej veci splnené, ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní a súhlas s pojednávaním v ich neprítomnosti) žalovaný považoval za ospravedlniteľný dôvod ich neúčasti na pojednávaní. Považoval za rozporné s účelom a cieľmi CSP, ak aktívny žalovaný musí čeliť možnému rozsudku pre zmeškanie žalovaného napriek súhlasu s pojednávaním v jeho neprítomnosti, teda bez potreby odročenia pojednávania z tohto dôvodu. Žalovaný svojím postupom nesmeroval k prieťahom v konaní, nijako nezmaril vytyčené pojednávanie a toto sa mohlo konať. Vydaný rozsudok pre zmeškanie

v tomto prípade je fakticky sankciou za umožnenie pojednávania v neprítomnosti žalovaného a nie za pasivitu žalovaného. Žalovaný poukázal na Čl. 17 CSP. Ak by sa prisvedčilo správnosti záveru súdu prvej inštancie, znamenalo by to, že žalovaný by bol povinný zúčastniť sa všetkých vytyčených pojednávanií bez ohľadu na skutočnosť, či by v danom prípade táto účasť bola alebo nebola hospodárna, pričom hospodárnosť konania je jedným z princípov civilného sporového procesu. Teda ospravedlnenie z dôvodu hospodárnosti považoval za nezanedbateľný a vážny dôvod neúčasti. Žalovaný uviedol, že včasné ospravedlnenie neúčasti na pojednávanií za súčasného udelenia súhlasu s rozhodnutím v neprítomnosti strany sporu nemožno považovať za pasivitu žalovaného v konaní a nie je možné takýto postup žalovaného automaticky sankcionovať vydaním kontumačného rozsudku. Mal za to, že zákony je potrebné vykladať nielen striktne podľa jazykového výkladu, ale s ohľadom na ich účel a v prípade CSP tiež s ohľadom na právo na spravodlivý súdny proces. Žiadal odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie o veci.

8. K doručenému odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca (č.l. 149 - 150 spisu). Žalobca mal za to, že v danej veci boli splnené podmienky pre postup v zmysle ust. § 274 CSP. Žalobca poukázal na to, že žalovaný náležite nezohľadnil ust. § 183 ods. 1 CSP, z ktorého okresný súd prednostne vychádzal a podľa ktorého pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť. Podľa názoru žalobcu okresný súd vo svojom rozhodnutí správne zhodnotil skutočnosť, že žalovaný je právnickou osobou a je spravodlivé od neho žiadať, aby sa na pojednávaní nechal zastúpiť, prípadne, aby účasťou na pojednávaní poveril niektorého z ďalších svojich zamestnancov. Tvrdenia žalovaného ohľadne odbornosti zastupujúcej osoby žalobca považoval v danom smere za irelevantné. Žalobca mal za to, že hoci žalovaný doručil okresnému súdu ospravedlnenie svojej neúčasti, neurobil tak včas a dôvody v ňom uvedené nebolo možné považovať za vážne. Uviedol, že v danej veci bolo pojednávanie nariadené na deň 14.09.2018, pričom ospravedlnenie ako aj sám žalovaný tvrdil, bolo okresnému súdu zaslané až dňa 13.09.2018, t.j. deň pred vytyčeným pojednávaním. Pritom o samotnej kolízii pojednávanií mal žalovaný vedomosť už odo dňa 24.07.2018. Žalovaný mal dostatok času doručiť okresnému súdu svoje ospravedlnenie už skôr a požiadať okresný súd o to, aby ho bezodkladne informoval o prípadnom neakceptovaní tohto ospravedlnenia. Žalovanému taktiež nebola nijakým spôsobom znemožnená účasť na predmetnom pojednávaní, a tým ani možnosť procesnej obrany. Žalovaný ako dôvod svojej neúčasti uviedol kolíziu dvoch pojednávanií a vzhľadom na hospodárnosť konania žiadal, aby okresný súd vec prejednal bez jeho prítomnosti. Žalobca zdôraznil, že žalovaný je právnickou osobou s rozsiahlym personálnym substrátom a nič mu nebránilo nechať sa zastúpiť advokátom alebo iným povereným zamestnancom žalovaného.

9. Žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.08.2011 sp. zn. 1Cdo 100/2011, podľa ktorého súd neposúdil právnym zástupcom uvádzaný dôvod hospodárnosti konania ako vážnu okolnosť, pre ktorú sa strana sporu nemohla zúčastniť súdom nariadeného pojednávania. Dôvody uvedené v ospravedlnení musia predstavovať okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré znemožňujú účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov. Nakoľko ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní zo strany žalovaného nebolo možné podľa žalobcu považovať za dôvodné, navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

10. K doručenému vyjadreniu žalobcu sa žalovaný písomne vyjadril v podaní zo dňa 11.1.2019, v ktorom odkázal na podrobné dôvody odvolania a návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie zo dňa 19.09.2018, na ktorých v celom rozsahu zotrval a žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie o veci.

11. K doručenému vyjadreniu žalovaného sa žalobca vyjadril prostredníctvom svojho zástupcu (č.l. 162-163 spisu). Trval na tom, že boli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného v zmysle ust. § 274 CSP. Žalovaným napadnutý rozsudok považoval za zákonný a dostatočne odôvodnený, nakoľko okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na ust. § 274 CSP, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že na pojednávaní dňa 14.09.2018 došlo zo strany žalobcu k návrhu, aby okresný súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. Predmetný návrh žalobcu bol okresným súdom vyhodnotený za dôvodný, s čím sa stotožnil. Poznamenal, že Civilný sporový poriadok vo svojej dôvodovej správe uviedol, že daný predpis vychádza z diferenciácie rozsudku pre

zmeškanie žalovaného pred nariadením pojednávania a po nariadení pojednávania. Obe formy tzv. kontumačného rozsudku predstavujú formu procesnej sankcie za pasivitu žalovaného, ktorá spočíva predovšetkým v absencii povinnosti tvrdiť a povinnosti dôkaznej, či v nedostavení sa na už nariadené pojednávanie. Zdôraznil, že vzhľadom na formuláciu zákonných ustanovení § 273 a § 274 CSP je vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného pred pojednávaním fakultatívne (...súd môže rozhodnúť...) a nie je viazané na návrh žalobcu, avšak rozhodnutie sporu rozsudkom pre zmeškanie žalovaného na pojednávaní je obligatórne (...súd rozhodne...), za podmienky, že žalobca explicitne navrhol túto formu rozhodnutia. Z uvedeného vyplynulo, že súd je po splnení všetkých zákonných podmienok povinný kontumačný rozsudok vydať. Takéto rozhodnutie predstavuje sankciu za nedostavenie sa na vytýčené pojednávanie. Ak by okresný súd kontumačný rozsudok v tomto prípade nevydal, išlo by o porušenie zásady právnej istoty, kontradiktórnosti a predovšetkým rovnosti strán, keďže strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany. Vychádzal z dôvodovej správy, že za ospravedlniteľné dôvody možno považovať iba tie dôvody, pre ktoré by súd odpustil zmeškanie akejkoľvek inej procesnej lehoty, t.j. všetky prípady náhlych a neočakávaných prekážok, pre ktoré žalovaný zmeškal predpísaný procesný úkon a bolo by preto nespravodlivé sankcionovať ho za porušenie povinností, ktoré sám nespôsobil. Za ospravedlniteľný dôvod tak nie je možné považovať okolnosti, ktoré žalovanému boli vopred známe, hoci mu objektívne znemožňovali účasť na pojednávaní, nakoľko vážnymi okolnosťami sú jedine náhle a nepredvídateľné skutočnosti, ktoré dotknutá strana súdu včas oznámi. Bolo zrejmé, že ak žalovaný resp. jeho zástupca vo svojom ospravedlnení neúčasti na pojednávaní uviedol ako dôvod kolíziu s iným pojednávaním, išlo o okolnosť, ktorá bola žalovanému vopred známa, a teda mal dostatok času uskutočniť úkony za účelom odstránenia tejto okolnosti tak, aby sa mohol vytýčeného pojednávania zúčastniť. Vzhľadom na uvedené preto nepochybne nešlo o vážne okolnosti znemožňujúce žalovanému účasť na pojednávaní, a tým v zmysle ust. § 274 písm. b) CSP neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami. Žalovanému taktiež nebola nijakým spôsobom znemožnená účasť na predmetnom pojednávaní, a tým aj možnosť procesnej obrany, nakoľko sa sám rozhodol nezúčastniť pojednávania s vedomím, že okresný súd nemusí akceptovať jeho ospravedlnenie a môže rozhodnúť na návrh žalobcu kontumačným rozsudkom. Zdôraznil, že žalovaný je právnickou osobou s rozsiahlym personálnym substrátom a je spravodlivé od neho žiadať, aby sa na pojednávaní nechal zastúpiť advokátom, prípadne, aby účasťou na pojednávaní poveril niektorého z ďalších svojich zamestnancov. Zákon neustanovuje nespornosť uplatneného nároku ako podmienku aplikácie ustanovenia § 274 CSP. Žalovaný mal o konaní vedomosť a bolo len na ňom, aby účinne realizoval svoje procesné práva a povinnosti. Záverom podotkol, že tvrdenia žalovaného považuje za neopodstatnené, a preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania.

12. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia pojednávania v medziach ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP a odvolanie žalovaného odmietol podľa ust. § 386 písm. c) CSP, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné v spojení s ust. § 356 písm. b) CSP, ak boli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného podľa ust. § 274 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

13. Primárne krajský súd uvádza, že odvolaním žalovaného zo dňa 19.09.2018 je napadnutý rozsudok okresného súdu č.k. 44Cb/9/2018-126 zo dňa 14. septembra 2018, ktorý je rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. V rámci poučenia rozsudku okresného súdu, vydaného pre zmeškanie žalovaného je uvedené, že proti rozsudku odvolanie nie je prípustné, okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie (§ 356 písm. b) CSP). Práve odvolaním žalovaného zo dňa 19.09.2018 bolo namietané, že okresný súd nemal kumulatívne splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Vzhľadom k tomuto základnému odvolaciemu dôvodu žalovaného považoval krajský súd za potrebné opätovne aj v odôvodnení svojho rozhodnutia uviesť citáciu zákonného ust. § 274 CSP, podľa ktorého na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak
a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a
b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

14. Z vyššie citovaného zákonného ust. § 274 CSP vyplývajú kumulatívne podmienky, za splnenia ktorých je možné rozhodnúť o žalobe žalobcu rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, a to, ak je uskutočnený návrh žalobcu na takéto rozhodnutie, žalovaný sa nedostavil na pojednávanie, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a bol poučený o možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie ako následku nedostavenia sa a súčasne žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami. Krajský súd má za to, že v konaní pred okresným súdom kumulatívne boli splnené všetky podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného v zmysle ust. § 274 CSP.

15. Krajský súd podľa Zápisnice o pojednávaní zo dňa 14.09.2018 mal za preukázané, že právny zástupca žalobcu po vyvolaní veci a úkonoch podľa ust. § 180 CSP pred otvorením pojednávania navrhol vo veci rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného podľa ust. § 274 CSP, a to z dôvodu, že žalovaným uvádzaný dôvod, pre ktorý sa nedostavil na pojednávanie, a to kolízia s pojednávaním vytyčeným na tento istý deň o 09:30 hod. na Okresnom súde Žilina vo veci sp. zn. 4C/209/2015, nie je včas a vážnymi okolnosťami odôvodnené ospravedlnenie jeho neúčasti na pojednávaní. Okresný súd po tomto návrhu žalobcu a po prerušení pojednávania uznesením rozhodol, že sa bude pojednávať v neprítomnosti žalovaného, následne uznesením otvoril pojednávanie vo veci samej a dal priestor právnenému zástupcovi žalobcu na vyjadrenie. Právny zástupca žalobcu navrhol, aby okresný súd vydal rozsudok pre zmeškanie žalovaného, pretože sú splnené podmienky pre vydanie takéhoto rozsudku. Okresný súd konštatoval, že vo veci sú splnené podmienky pre rozhodnutie o žalobe rozsudkom pre zmeškanie žalovaného a bol verejne vyhlásený rozsudok v mene Slovenskej republiky, ktorým bolo žalobe žalobcu vyhovievané. Zákonná podmienka návrhu žalobcu na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného bola preto splnená.

16. Krajský súd konštatuje, že bola splnená aj ďalšia podmienka pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného, a to, keď sa žalovaný nedostavil na pojednávanie nariadené na deň 14.09.2018, hoci bol riadne a včas predvolaný. Žalovaný mal podľa doručky na č.l. 106 spisu doručený termín pojednávania na deň 14.09.2018 dňa 10.07.2018. Súčasne v predvolaní bol poučený o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, ktoré poučenie sa nachádza v predvolaní na č.l. 102 - 103 spisu.

17. Žalovaný v odvolaní namietal, že inštitút rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie žalovaného slúži ako procesná sankcia za pasivitu žalovaného, pričom žalovaný nebol pasívny, pretože sa opakovane vyjadroval k predmetu sporu (odpor, písomné vyjadrenie zo dňa 8.6.2018, písomné vyjadrenie zo dňa 13.9.2018), navrhoval dôkazy, formuloval právne stanoviská. S týmto právnym názorom sa krajský súd nestotožňuje. Vyplýva to z toho, že rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného v zmysle ust. § 274 CSP je zákonodarcom koncipované ako následok nedostavenia sa na termín pojednávania, ktorý bol riadne a včas doručený za súčasného poučenia žalovaného v predvolaní o možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a neospravedlnenia neprítomnosti včas a vážnymi okolnosťami. Ak sa žalovaný neospravedlnil vážnymi okolnosťami, resp. sa ospravedlnil ale nie vážnymi okolnosťami, tak krajský súd uvádza, že boli kumulatívne splnené zákonné podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. Podľa názoru krajského súdu v zmysle zákonného znenia ust. § 274 CSP je preto možné hovoriť pri vydaní rozsudku pre zmeškanie žalovaného ako o sankcii za nedostavenie sa žalovaného na termín pojednávania. Zákonnú podmienku nedostavenia sa na nariadený termín pojednávania, vyplývajúcu z ust. § 274 CSP o rozhodnutí rozsudkom pre zmeškanie žalovaného nemožno spájať so žalovaným tvrdenou aktivitou, že nebol v konaní pasívny. V prípade pasivity žalovaného rozhoduje súd rozsudkom pre zmeškanie v zmysle ust. § 273 CSP, t.j. jednou zo zákonných podmienok vyplývajúcich z tohto ustanovenia je, že sa žalovaný nevyjadrí k žalobe a nevedie svoju obranu, nepripojí listiny, na ktoré sa odvoláva a neoznačí dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktorú povinnosť bez vážneho dôvodu nesplní. Nemožno preto akceptovať odvolací dôvod žalovaného v tom, že v konaní nebol pasívny, keďže žalovaným tvrdená aktivita sa viaže k ust. § 273 CSP a nie k ust. § 274 CSP, ktoré upravuje podmienky na rozhodnutie súdu rozsudkom pre zmeškanie z dôvodu nedostavenia sa na nariadený termín pojednávania. Krajský súd k odvolaciemu dôvodu žalovaného o tvrdení, že nebol nečinný, poukazuje na rozdielnosť ust. § 273, § 274 CSP, upravujúcich vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Ustanovenie § 273 CSP je vnímané ako sankcia za absenciu povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti zo strany žalovaného pre štádium konania pred pojednávaním, t.j. rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie žalovaného aj bez nariadenia pojednávania a ust. § 274 CSP je vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného, ako sankcia za nedostavenie sa na nariadené pojednávanie, keď týmto spôsobom súd rozhoduje po nariadení pojednávania. Práve ust. § 274 CSP malo viesť

k tomu, aby zo strany žalovaného vo všeobecnosti sa nerobili obštrukcie pri prejednaní žalobného nároku, resp. sa eliminovali prípadné obštrukcie. Krajský súd dodáva, že zo zákonného ust. § 274 CSP nevyplýva podmienka nespornosti uplatneného nároku, preto ak žalovaný v rámci podaného odporu, resp. vyjadrenia vzniesol námietky voči žalobcovmu nároku, tak bolo na ňom, aby svoje procesné práva a povinnosti realizoval aj účasťou na pojednávaní.

18. Krajský súd v zhode so záverom okresného súdu, obsiahnutým v odôvodnení napadnutého rozsudku pre zmeškanie žalovaného uvádza, že žalovaný neprítomnosť neospravedlnil vážnymi okolnosťami. Je potrebné prisvedčiť záverom okresného súdu v tom, že žalovaným tvrdená kolízia pojednávania nie je vážnou okolnosťou neúčasti žalovaného na nariadenom termíne pojednávania okresným súdom. Navyiac okresný súd uviedol, že kolízia viacerých pojednávania pre stranu sporu nezastúpenú advokátom je dôležitým dôvodom, pre ktorý sa pojednávania nemôže zúčastniť, avšak za predpokladu, že nemožno od strany spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechala zastúpiť. Okresný súd uviedol, že žalovaný je právnickou osobou s rozsiahlym personálnym substrátom. Krajský súd uvádza, že za právnickú osobu môže pred súdom konať štatutárny orgán alebo za ňu koná zástupca (§ 13 ods. 1 Obchodného zákonníka). Rovnako sa pripúšťa možnosť, aby za právnickú osobu konal iný jej poverený pracovník alebo člen. Hoci zákon taxatívne nevymenováva čo je možné považovať na ospravedlniteľný dôvod neúčasti na nariadenom pojednávaní, resp. čo je možné považovať za vážnu okolnosť neúčasti na nariadenom pojednávaní, je už rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov ustálené, že sa má jednať o okolnosť objektívnej povahy, ktorá je náhla, neočakávaná, nepredvídaná, brániaca v možnosti účasti na nariadenom pojednávaní. Za ospravedlniteľný dôvod, resp. za vážnu okolnosť neprítomnosti na pojednávaní možno považovať len závažné prekážky, ktoré sú preukázané a ktoré bránia žalovanému sa dostať na nariadené pojednávanie. Existenciu takejto vážnej okolnosti je pritom povinný tvrdiť a preukázať žalovaný, resp. jeho právny zástupca. Krajský súd v zhode so závermi okresného súdu konštatuje, že žalovaný takýto vážny ospravedlniteľný dôvod neúčasti na nariadenom pojednávaní nepreukázal, keďže kolízia viacerých pojednávania za možnosti zastúpenia žalovaného zástupcom alebo poverením niektorého z ďalších zamestnancov, nemala charakter vážnej okolnosti neúčasti na nariadenom pojednávaní.

19. Krajský súd ďalej uvádza, že pokiaľ nie je zákonnou úpravou vymedzené, čo sa považuje za ospravedlniteľný dôvod a nie sú dané ani kritériá pre takýto ospravedlniteľný dôvod, tento by mal byť vyvodzovaný zo skutočnosti, ktorá je vo vzťahu k prebiehajúcej súdnej konaní a nariadenému pojednávaniu so zreteľom na všetky okolnosti vážna, svojou povahou znemožňujúca sa sporovej strane zúčastniť nariadeného pojednávania, t.j. svojou povahou znemožňujúca každej sporovej strane za rovnakých okolností sa zúčastniť pojednávania, je súčasne ospravedlniteľná (všeobecne prijímaná ako odpustiteľná), nepredvídateľná (nepredvídaná alebo neočakávaná), neodvrátiteľná (neumožňujúca sporovej strane prijať opatrenia prekonávajúce príčinu nemožnosti zúčastniť sa pojednávania) a náhla, vzhľadom k časovej súvislosti nedovoľujúca sporovej strane, v danom prípade žalovanému, resp. právnenému zástupcovi žalovaného uskutočniť kroky vedúce k tomu, aby sa zúčastnil pojednávania (NS SR sp. zn. 3Cdo 181/2008). Takýto ospravedlniteľný dôvod žalovaný nepreukázal. Krajský súd dodáva, že ospravedlniteľný dôvod je taký dôležitý dôvod, pre ktorý sporová strana zmeškala pojednávanie vo veci, ktorý ako prekážka sa vyznačuje závažnosťou, rozsahom alebo z iných dôvodov aspektom ospravedlniteľnosti.

20. Okresný súd pri dôvode neúčasti žalovaného podporne vychádzal zo znenia ust. § 183 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva, že neúčasť na pojednávaní je viazaná na dôležité dôvody nedostavenia sa na pojednávanie a zároveň od nemožnosti spravodlivo od strany alebo jeho zástupcu žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť. Žalovaný neuviedol v podaní zo dňa 13.09.2018 - Ospravedlnenia neúčasti žalovaného na pojednávaní taký dôvod neprítomnosti na pojednávaní, ktorý by bol takej intenzity a závažnosti, ktorá by znemožňovala žalovanému účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov. Žalovaný podaním zo dňa 13.09.2018 (okresnému súdu osobne podaným dňa 14.09.2018 o 8,20 hod.) ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní vytýčenom na deň 14.09.2018 o 10,00 hod. na Okresnom súde Žilina, ktorú odôvodnil kolíziou s iným pojednávaním vo veci na Okresnom súde Žilina vedeného pod sp. zn. 4C/209/2015. Krajský súd konštatuje, že dôležitým dôvodom môže byť i kolízia s iným pojednávaním strany alebo zástupcu, avšak za predpokladu, že od strany konania, zástupcu nemožno spravodlivo žiadať, aby sa nechali zastúpiť. Z obsahu spisu vyplynulo, že žalovaný termín pojednávania pred súdom prvej inštancie stanoveného na deň 14.09.2018 mal doručený dňa 10.07.2018 a o kolízii pojednávania sa dozvedel prípisom Okresného súdu Žilina zo dňa 1.8.2018, v konaní vedenom

pod sp. zn. 4C/209/2015. Krajský súd uvádza, že žalovaný mal dostatok času za stavu rozsiahleho personálneho substrátu, aby poveril iného pracovníka (člena), prípadne sa nechal zastúpiť zvoleným zástupcom. Za daného stavu potom nemožno ospravedlnenie z dôvodu kolízie s iným pojednávaním považovať za ospravedlniteľný dôvod neprítomnosti žalovaného na pojednávaní. Za ospravedlniteľný dôvod neprítomnosti žalovaného na pojednávaní považuje ustálená rozhodovacia prax súdov len také okolnosti, ktoré na strane žalovaného nastali neočakávane (neboli mu vopred známe), boli príčinou, že sa nemohol na pojednávanie dostaviť, prípadne svoju neúčasť vopred riadne ospravedlniť a ktoré za danej situácie možno považovať za dôvod ospravedlňujúci zmeškanie konania. Za ospravedlniteľný dôvod nie je možné považovať okolnosť, ktorá žalovanému bola vopred známa, ktorú navyš bolo možné odstrániť zvolením si zástupcu alebo poverením inej osoby na konanie pred súdom. Žalovaný ak svoju neúčasť ospravedlnil kolíziou pojednávaní, tak „sama kolízia pojednávaní“ o ktorej žalovaný vedel v dostatočnom časovom predstihu, nie je bez ďalšieho akceptovateľným predpokladom uznania existencie vážnej okolnosti.

21. Vzhľadom k uvedenému, krajský súd mal za to, že boli splnené všetky zákonné podmienky v zmysle ust. § 274 CSP na rozhodnutie o žalobe žalobcu rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, preto odvolanie žalovaného zo dňa 19.09.2018 proti rozsudku okresného súdu odmietol v zmysle ust. § 386 písm. c) CSP, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné v spojení s ust. § 356 písm. b) CSP, ak odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie žalovaného je prípustné len v prípade, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia, čo v danej veci splnené nebolo. Krajský súd dodáva, že pokiaľ aj žalovaný v odvolaní poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 369/2018-56 zo dňa 13. decembra 2018, tak z neho podľa odseku 27. odôvodnenia vyplýva aj to, že „...Z dikcie § 274 CSP vyplýva, že súd na pojednávaní po splnení formálnych podmienok obligatórne rozhodne rozsudkom pre zmeškanie tak, ako je navrhnutý v petite žaloby, teda nevykonáva dokazovanie, ktoré by malo vplyv na merito veci tak, ako v priebehu „riadneho“ konania.“. Podľa krajského súdu jeho postup a rozhodnutie neodporuje ani uzneseniu Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 233/2019-22 zo dňa 4. júna 2019, ak v odseku 43. odôvodnenia tohto uznesenia sa konštatuje, že postup v zmysle ust. § 274 CSP nie je žiaduci, najmä ak súdne konanie trvá dlhšiu dobu, vo veci sa uskutočnilo viac pojednávaní, na ktoré sa žalovaný riadne dostavil, nebol v konaní nečinný a súd na návrh obidvoch strán vykonal rozsiahle dokazovanie, čo však neboli okolnosti danej veci. Ak Ústavný súd Slovenskej republiky pri aplikácii ust. § 274 CSP vyjadril okolnosti za ktorých nie je žiaduci postup v zmysle tohto ustanovenia, ktoré okolnosti v danej veci tu neboli naplnené, tak potom mal krajský súd za to, že v zmysle tejto danej veci bolo namieste, ak okresný súd postupoval podľa ust. § 274 CSP a rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie žalovaného.

22. K správnosti svojho rozhodnutia krajský súd poukazuje aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/189/2017 zo dňa 27. februára 2018, osobitne na uznesenie NS SR sp. zn. 5Obdo/87/2018 zo dňa 22. novembra 2018. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 5Obdo/87/2018 poukazuje na ust. § 274 CSP, ako aj na právne závery odvolacieho súdu, podľa ktorých „...Skutočnosť, že žalovaný bol v doterajšom priebehu konania aktívny, nie je pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie na pojednávaní podľa ust. § 274 CSP rozhodujúca. Ako už odvolací súd uviedol, okrem splnenia podmienok v ust. § 274 CSP súd rozhodne rozsudkom pre zmeškanie žalovaného len v prípade, že sú splnené procesné podmienky konania, ďalej by nerozhodoval rozsudkom pre zmeškanie v prípade, že tvrdenia v podaniach žalobcu by neumožňovali takýto rozsudok vyhlásiť. Z uvedeného dôvodu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď na pojednávaní na návrh žalobcu rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, nakoľko na vydanie rozsudku pre zmeškanie boli splnené všetky podmienky zakotvené v ust. § 274 CSP“. Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí sp. zn. 5Obdo 87/2018 skonštatoval, že po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zhodnotil procesný postup súdu prvej inštancie, ako aj aplikáciu predpisov procesného práva, zaujal stanovisko k odvolacím námietkam, vysvetlil, prečo ich považuje za neopodstatnené, a preto sa Najvyšší súd SR nemohol stotožniť s dovolacou námietkou žalovaného, že by odvolací súd neposúdil podmienky na vydanie kontumačného rozsudku podľa ust. § 274 CSP normované jeho hypotézou, v dôsledku čoho mu malo byť nesprávnym procesným postupom znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces.

23. Napadnutým uznesením č.k. 44Cb/9/2018-191 zo dňa 14. júna 2019, súd prvej inštancie zamietol návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu Žilina č.k. 44Cb/9/2018-126 zo dňa 14. septembra 2018. V odôvodnení okresný súd poukázal na žalobu doručенú okresnému súdu

dňa 11.10.2017, ktorou sa žalobca domáhal, aby okresný súd vydal rozhodnutie, ktorým by žalovanému uložil povinnosť zaplatiť mu sumu 345,- Eur s príslušenstvom. Na prejednanie veci nariadil okresný súd na deň 14.09.2018 o 10:00 hod. pojednávanie. V poobedňajších hodinách dňa 13.09.2018 doručil žalovaný okresnému súdu ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní, ktorú odôvodnil kolíziou s pojednávaním na Okresnom súde Žilina vo veci sp. zn. 4C/209/2015 so začiatkom o 09:30 hod.. Žalovaný zároveň vyslovil svoj súhlas s tým, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti a uviedol, že v celom rozsahu zotrváva na svojich písomných vyjadreniach. Na pojednávaní, ktorého sa zúčastnil iba právny zástupca žalobcu, tento navrhol, aby okresný súd s poukazom na skutočnosť, že žalovaný svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami, rozhodol v zmysle ust. § 274 CSP rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. Okresný súd po tom, čo skonštatoval, že sú splnené všetky podmienky pre postup podľa ust. § 274 CSP, rozhodol vo veci rozsudkom č. k. 44Cb/9/2018 - 126, ktorým žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel. Uvedený rozsudok bol doručený žalovanému dňa 18.09.2018. Dňa 26.09.2018 bolo okresnému súdu doručené odvolanie žalovaného proti vydanému rozsudku z dôvodu, že neboli splnené podmienky na jeho vydanie. V uvedenom podaní žalovaný zároveň navrhol zrušenie rozsudku pre zmeškanie podľa ust. § 277 ods. 2 CSP, nakoľko pojednávanie podľa neho zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu. Dôvody, pre ktoré žalovaný požadoval zrušenie rozsudku pre zmeškanie a dôvody odvolania voči rozsudku boli podľa okresného súdu viac-menej totožné. Žalovaný uviedol, že vzhľadom na to, že už nedisponoval žiadnymi ďalšími listinnými dôkazmi, ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní, pojednávanie nežiadal odročiť a súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti s tým, že žiadal, aby okresný súd s ohľadom na vykonané dokazovanie vo veci riadne rozhodol. Žalovanému podľa neho nemožno vyčítať pasivitu v konaní. Žalovaný vyvinul maximálnu snahu o odročenie pojednávania konaného súbežne s dotknutým pojednávaním, a to s pojednávaním vo veci sp. zn. 4C/209/2015. Predvolanie na toto pojednávanie mu bolo doručené skôr a bol predvolaný na 09:00 hod.. Až následne bolo žalovanému doručené predvolanie na pojednávanie vo veci sp. zn. 44Cb/9/2018. Keďže skoršie pojednávanie bolo vytyčené na 09:00 hod a toto až na 10:00 hod., žalovaný mal v úmysle zúčastniť sa obidvoch pojednávanií. Kolízia pojednávanií nastala až prípisom okresného súdu vo veci sp. zn. 4C/209/2015, ktorým okresný súd akceptoval žiadosť protistrany o posunutie termínu pojednávania z 09:00 hod. na 09:30 hod. z dôvodu kolízie právnej zástupkyne protistrany. Následne žalovaný žiadal o odročenie pojednávania na iný termín, rovnako z dôvodu vzniknutej kolízie s týmto pojednávaním, avšak jeho žiadosti už nebolo vyhovené. Nebolo v možnostiach žalovaného zúčastniť sa obidvoch pojednávanií. Žalovaný poukázal aj na to, že pojednávanie vo veci sp. zn. 4C/209/2015 sa nakoniec začalo až o 09:48 hod. a skončilo o 10:18 hod., čo rovnako žalovaný nemohol ovplyvniť. Podľa žalovaného, hoci v jeho prípade ide o osobu s rozsiahlym personálnym substrátom, nemožno od neho spravodlivo požadovať, aby sa pojednávania zúčastnila akákoľvek nekvalifikovaná osoba, ktorá nemá príslušné odborné znalosti právnych predpisov a ktorej prípadná účasť by naopak mohla zabrániť naplneniu účelu rýchleho a spravodlivého prejednanie súdneho sporu. Žalovaný k podaniu pripojil predvolanie vo veci sp. zn. 4C/209/2015 na deň 14.09.2018 o 09:00 hod., upovedomenie o zmene času tohto pojednávania z 09:00 hod. na 09:30 hod., žiadosť žalovaného o odročenie uvedeného pojednávania z dôvodu kolízie s pojednávaním vo veci sp. zn. 44Cb/9/2018, vyjadrenie zákonného sudcu vo veci sp. zn. 4C/209/2015 zo dňa 01.08.2018, že žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania nevyhovuje a nakoniec zápisnicu o pojednávaní vo veci sp. zn. 4C/209/2015 zo dňa 14.09.2018, podľa ktorej sa pojednávanie začalo o 09.48 hod. a bolo ukončené o 10:18 hod..

24. Okresný súd poukázal na ust. § 277 ods. 2, 3 CSP a konštatoval, že žalovaný podal návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie včas, keď žalovanému bol predmetný rozsudok doručený dňa 18.09.2018 a návrh na jeho zrušenie podal žalovaný na poštovú prepravu dňa 24.09.2018. Vo vzťahu k existencii ospravedlniteľného dôvodu, pre ktorý žalovaný zmeškal pojednávanie vo veci, okresný súd dospel k záveru, že tento predpoklad naplnený nebol. Žalovaný ospravedlniteľnosť svojej neúčasti na pojednávaní videl v kolízii pojednávanií, ktorá nastala po tom ako pojednávanie, predvolanie na ktoré mu bolo doručené skôr ako predvolanie na pojednávanie v tejto veci, pôvodne vytyčené na 09:00 hod., bolo posunuté na 09:30 hod., pričom následnej žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania vyhovené nebolo. Žalovaný sa bránil, že s poukazom na časové súvislosti objektívne nemal možnosť zúčastniť sa obidvoch pojednávanií, o to viac, že prvé pojednávanie nakoniec namiesto o 09:30 hod. začalo až o 09:48 hod.. Od žalovaného zároveň nemožno spravodlivo požadovať, aby sa pojednávania zúčastnila nekvalifikovaná osoba, ktorá by mohla v jeho mene na pojednávaní konať. Žalovaný ďalej uviedol, že nakoľko už nedisponoval žiadnymi listinnými dôkazmi, s poukazom na kolíziu pojednávanií ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní a aby nemaril účel rýchleho prejednanie sporu, nežiadal o

odročenie pojednávania, ale súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Okresný súd uviedol, že žalovaný všetky svoje tvrdenia ohľadom vzniknutej kolízie pojednávania riadne preukázal. Okresný súd konštatoval, že žalovaným uvádzaný dôvod nemožno považovať za ospravedlniteľný dôvod v zmysle ust. § 277 ods. 2 CSP. Okresný súd aj v odôvodnení rozsudku uviedol, že okolnosť, ktorou žalovaný ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní, a to kolíziu pojednávania, nepovažoval za okolnosť vážnu, a to aj s poukazom na rozsiahly personálny substrát žalovaného. V návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie podľa ust. § 277 ods. 2 CSP žalovaný v zásade neuviedol iné skutočnosti ako tie, pre ktoré sa z pojednávania ospravedlnil. Okresný súd aj pri posudzovaní splnenia podmienok pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie podľa ust. § 274 CSP dospel k záveru, že kolízia pojednávania nie jej vážnou okolnosťou, ktorá ospravedľuje neprítomnosť žalovaného na pojednávaní, tak táto istá okolnosť nemôže byť ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý žalovaný zmeškal pojednávanie vo veci a pre ktorý má byť rozsudok pre zmeškanie podľa ust. § 277 ods. 2 CSP zrušený. Okresný súd vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného, že mu nemožno vyčítať pasivitu v konaní, poukázal na to, že rozsudok pre zmeškanie podľa ust. § 274 CSP nie je sankciou za pasivitu žalovaného v konaní, nakoľko sankciou za jeho pasivitu v konaní pred nariadením pojednávania je rozsudok pre zmeškanie žalovaného podľa ust. § 273 CSP. Sankcia v podobe rozsudku pre zmeškanie podľa ust. § 274 CSP je sankciou za nevhodnú a vážnymi okolnosťami neospravedlnenú neúčast' na pojednávaní. Okresný súd ak by kolíziu pojednávania v prípade žalovaného považoval za vážnu okolnosť jeho neprítomnosti na pojednávaní, tak by nebola splnená podmienka podľa ust. § 274 písm. b) CSP a o žalovanom nároku by nemohol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. Vážnosť a ospravedlniteľnosť dôvodov neúčasti sporovej strany na pojednávaní je predmetom posúdenia konajúceho súdu podľa individuálnych okolností daného sporu. Akceptáciou akéhokoľvek dôvodu neúčasti strany na pojednávaní by dochádzalo k porušeniu základných princípov sporového konania a práva na spravodlivý proces. Okresný súd dospel k záveru, že dôvod pre ktorý sa žalovaný pojednávania nezúčastnil, nepovažoval za ospravedlniteľný. V tejto súvislosti poukázal aj na komentár k ust. § 274 písm. b) CSP (Števček a kol.: Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, str. 1004). Okresný súd zotrval na svojom stanovisku uvedenom aj v odôvodnení rozsudku, že od žalovaného bolo spravodlivé žiadať, aby sa na pojednávaní nechal zastúpiť alebo aby účasťou na pojednávaní poveril niektorého z ďalších svojich zamestnancov. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že žalovanému bolo zo strany okresného súdu v konaní sp. zn. 4C/209/2015 už podaním zo dňa 01.08.2018 oznámené, že jeho žiadosti o odročenie pojednávania nebude vyhovené, a teda približne od tohto času, zohľadňujúc niekoľko dní, kým žalovanému bolo upovedomenie okresného súdu doručené, mal žalovaný dostatočný časový priestor na to, aby sa nechal zastúpiť, prípadne aby našiel iného kvalifikovaného zamestnanca, ktorý sa pojednávania v tejto veci zúčastní.

25. Okresný súd konštatoval, že vzhľadom na to, že ani ku dňu rozhodovania o návrhu žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie nevidel na strane žalovaného ospravedlniteľný dôvod, v dôsledku ktorého zmeškal pojednávanie konané dňa 14.09.2018, neboli zákonné predpoklady pre možnosť zrušenia rozsudku pre zmeškanie. Okresný súd s poukazom na tento záver návrh žalovaného zamietol. Okresný súd podotkol, že po právoplatnosti tohto uznesenia bude spis predložený odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní žalovaného voči rozsudku.

26. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d) CSP. V podanom odvolaní poukázal na svoj návrh, v ktorom argumentoval, že neboli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie. Poukázal na ust. § 274 CSP, v zmysle ktorého rozhodol vo veci okresný súd o žalobe. Žalovaný mal za to, že neboli splnené podmienky normované v ustanovení § 274 CSP pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného, nakoľko žalovaný ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní včas a vážnymi okolnosťami. Podľa žalovaného mal okresný súd pri rozhodovaní o tom, či dôvod ospravedlnenia sporovej strany je vážnou okolnosťou alebo nie, vychádzať zo základných princípov Civilného sporového poriadku a v záujme zachovania práva účastníka na spravodlivý proces mal prihliadnúť aj na všetky relevantné okolnosti, ktoré súvisia s predmetnou právnou vecou a nielen arbitrálne a formalisticky vychádzať z naplnenia znenia už citovaného zákonného ustanovenia. Okresný súd pri posudzovaní vážnosti žalovaným uvádzanej okolnosti zobral do úvahy výlučne osobu žalovaného, ktorý je právnickou osobou s rozsiahlym personálnym substrátom a podporne vychádzal z ust. § 183 ods. 1 CSP upravujúceho dôvody odročenia pojednávania. Neprihliadol však na účel a zmysel inštitútu kontumačného rozsudku a aplikoval ho veľmi necitlivo aj v prípade, keď nebol v zásade daný relevantný dôvod kontumovať jedného z účastníkov sporu, nakoľko tento si doteraz splnil všetky zákonné povinnosti, včas a v zákonných lehotách reagoval

na výzvy súdu, poskytoval potrebnú súčinnosť a nežiadal okresný súd ani o odročenie pojednávania, čím by maril účel rýchleho prejednanie sporu, ale naopak žiadal, aby okresný súd na podklade všetkých predložených vyjadrení a označených dôkazov vo veci meritórne rozhodol. Tým, že okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom pre zmeškanie, porušil práva žalovaného na spravodlivý proces a odňal mu právo, aby jeho vec bola spravodlivo prejednaná a rozhodnutá neustranným a nezávislým súdom. Striktná, formalistická a na danú situáciu aj nenáležitá aplikácia ustanovení upravujúcich možnosť súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie viedla k tomu, že okresný súd takýmto postupom porušil procesné práva žalovaného v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

27. Žalovaný v návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie poukázal na dôvodovú správu k ust. § 277 a nasl. CSP, podľa ktorej rozsudok pre zmeškanie žalovaného by mal byť sankciou za pasivitu žalovaného. V prebiehajúcom súdnom spore podľa žalovaného nemožno žalovaného označiť za pasívneho účastníka konania, keď v priebehu súdneho sporu sa opakovane vyjadroval k predmetu sporu (odpor podaný dňa 21.11.2017, písomné vyjadrenie zo dňa 8.6.2018, písomné vyjadrenie zo dňa 13.9.2018), navrhoval dôkazy, formuloval právne stanoviská. Z dôvodu, že žalovaný nedisponoval žiadnymi ďalšími dôkazmi, okrem tých, ktoré okresnému súdu oznámil, resp. navrhol v predchádzajúcich písomných podaniach, podaním zo dňa 13.9.2018 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní vytyčenom na deň 14.9.2018 o 10.00 hod. z dôvodu kolízie s pojednávaním konaným pred tým istým súdom (sp. zn. 4C/209/2015 o 9.30 hod.), pojednávanie nežiadal odročiť a súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti s tým, že žiadal, aby okresný súd s ohľadom na vykonané dokazovanie vo veci riadne rozhodol. Poukázal pritom na predchádzajúce písomné podania, ktoré komplexne zhrnuli celú právnu argumentáciu, žiadne ďalšie dôkazy nenavrhoval vykonať, vec preto podľa názoru žalovaného vyžadovala iba právne posúdenie. Žalovanému nebolo možné vyčítať pasivitu v konaní aj s poukazom na to, že žalovaný vyvinul maximálnu snahu na odročenie pojednávania konaného súbežne s predmetným pojednávaním v právnej veci vedenej pred Okresným súdom Žilina, sp. zn. 4C/209/2015, v ktorej veci bolo pojednávanie vytyčené rovnako na deň 14.9.2018 o 9.00 hod., a ktoré bolo žalovanému doručené už dňa 28.6.2018, t.j. skôr ako v predmetnej veci. Žalovanému bolo až následne dňa 10.7.2018 doručené predvolanie vo veci sp. zn. 44Cb/9/2018 na deň 14.9.2018 o 10.00 hod.. Za týchto okolností mal žalovaný v úmysle zúčastniť sa obidvoch pojednávanií vedených na Okresnom súde v Žiline. Kolízia pojednávanií nastala až prípisom Okresného súdu Žilina zo dňa 24.7.2018, sp. zn. 4C/209/2015, ktorým okresný súd akceptoval žiadosť protistrany o posunutie termínu pojednávania, t.j. hodiny pojednávania z 9.00 hod. na 9.30 hod. z dôvodu kolízie právnej zástupkyne protistrany. Na uvedenú skutočnosť žalovaný obratom reagoval písomným podaním zo dňa 26.7.2018, ktorým požiadal okresný súd, sp. zn. 4C/209/2015 o odročenie pojednávania na iný termín, rovnako z dôvodu kolízie s predmetným pojednávaním, avšak žiadosti žalovaného vyhovieť nebolo. Nebolo v možnostiach žalovaného zúčastniť sa obidvoch pojednávanií (o 9.30 hod., sp. zn. 4C/209/2015 a o 10.00 hod., sp. zn. 44Cb/9/2018) už aj s poukazom na to, že pojednávanie vo veci sp. zn. 4C/209/2015 začalo o 9.48 hod. (namiesto 9.30 hod.) a skončilo o 10.18 hod., čo poverený zamestnanec žalovaného tiež nemohol ovplyvniť.

28. Podľa názoru žalovaného všetky tieto skutočnosti nie je možné dať za vinu žalovanému. Je pravdou, že žalovaný je právnickou osobou s rozsiahlym personálnym substrátom. Na druhej strane od právnickej osoby nemožno spravodlivo požadovať, aby sa pojednávania zúčastnila akákoľvek nekvalifikovaná osoba, ktorá nemá príslušné odborné znalosti procesných a hmotnoprávných predpisov. Ani prípadná účasť právne nekvalifikovaného zamestnanca by nevedla k naplneniu účelu rýchleho a spravodlivého prejednanie súdneho sporu, ale naopak by ho mohla porušiť. Pokiaľ okresný súd v uznesení v odseku 9. uviedol, že rozsudok pre zmeškanie podľa ust. § 274 CSP nie je sankciou za pasivitu žalovaného v konaní, nakoľko za jeho pasivitu v konaní pred nariadením pojednávania je rozsudok pre zmeškanie žalovaného podľa ust. § 273 CSP, ale sankcia v podobe rozsudku pre zmeškanie podľa ust. § 274 CSP je sankciou za nečasnú a vážnymi okolnosťami neospravedlnenú neúčast' na pojednávaní, poukázal na Nález Ústavného súdu SR z 13.12.2018, II. ÚS 369/2018-56.

29. Žalovaný konštatoval, že Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozsudky pre zmeškanie žalovaného súdov nižšieho stupňa len v prípade, keď sa žalovaný ani nezúčastnil pojednávania a ani svoju neúčast' neospravedlnil - sp. zn. 5Obdo/87/2018, sp. zn. 6Cdo/189/2017, resp. žalovaný ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a žiadal pojednávanie odročiť - sp. zn. 5Cdo/43/2018, čo sú diametrálne odlišné prípady od tejto prejednávané veci.

30. Žalovaný bol toho právneho názoru, že neboli naplnené dôvody pre vydanie kontumačného rozsudku, a to najmä s poukazom na znenie ust. § 177 ods. 2 písm. a) CSP. Nakoľko sa v predmetnom prípade jednalo o súdny spor s hodnotou predmetu sporu do 2.000,- Eur, tzv. drobný spor, kde priamo CSP stanovuje, že na účely prejednávania takéhoto sporu nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, sa javí byť potrestanie jednej strany sporu za jej neúčast' na pojednávaní, za prísne a nenáležité. Tieto skutočnosti (uvedené v ust. § 177 ods. 2 CSP, ktoré boli v danej veci splnené, ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní a súhlas s pojednávaním v neprítomnosti žalovaného) žalovaný považoval za ospravedlniteľný dôvod jeho neúčasti na pojednávaní.

31. Žalovaný považoval za rozporné s účelom a cieľmi CSP, ak aktívny žalovaný musí čeliť možnému rozsudku pre zmeškanie žalovaného napriek súhlasu s pojednávaním v jeho neprítomnosti, teda bez potreby odročenia pojednávania z tohto dôvodu. Žalovaný svojim postupom nesmeroval k prietahom v konaní, nijako nezmaril vytýčené pojednávanie a toto sa mohlo konať. Vydaný rozsudok pre zmeškanie v tomto prípade je fakticky sankciou za umožnenie pojednávania v neprítomnosti žalovaného. Ak by žalovaný prisvedčil správnosti záveru prvostupňového súdu, znamenalo by to, že žalovaný by bol povinný zúčastniť sa všetkých vytýčených pojednávaní bez ohľadu na skutočnosť, či by v danom prípade táto účasť bola alebo nebola hospodárna, pričom hospodárnosť je jedným z princípov civilného sporového procesu s poukazom na Čl. 17 CSP. Ospravedlnenie z dôvodu hospodárnosti je preto nezanedbateľný a vážny dôvod neúčasti. Včasný ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní za súčasného udelenia súhlasu s rozhodnutím v neprítomnosti strany sporu, nemožno považovať za „neospravedlniteľný dôvod“ v zmysle ust. § 277 ods. 2 CSP a nie je preto možné takýto postup žalovaného automaticky sankcionovať vydaním kontumačného rozsudku.

32. Žalovaný mal za to, že zákony je potrebné vykladať nielen striktnie podľa jazykového výkladu, ale s ohľadom na ich účel a v prípade CSP tiež s ohľadom na právo na spravodlivý súdny proces. Žalovaný žiadal aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie o veci.

33. K doručenému odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca prostredníctvom právneho zástupcu v podaní zo dňa 21.08.2019. Dal do pozornosti skutočnosť, že vzhľadom na formuláciu ustanovenia § 274 CSP je súd po splnení všetkých zákonných podmienok povinný kontumačný rozsudok vydať. Takéto rozhodnutie totiž predstavuje sankciu za nedostavenie sa na vytýčené pojednávanie. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave v odseku 19. odôvodnenia uznesenia sp. zn. 3Co/39/2018 zo dňa 28.03.2019 a uviedol, že ak by okresný súd kontumačný rozsudok v tomto prípade nevydal, išlo by o porušenie zásady právnej istoty, kontradiktórnosti a predovšetkým rovnosti strán, keďže strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe súdov SR za ospravedlniteľné dôvody možno považovať iba prípady náhlych a neočakávaných prekážok v podobe zdravotných, či iných dôvodov, pre ktoré žalovaný zmeškal predpísaný procesný úkon a bolo by preto nespravodlivé sankcionovať ho za porušenie povinností, ktoré sám nespôsobil. Za ospravedlniteľný dôvod tak nie je možné považovať okolnosti, ktoré žalovanému boli vopred známe, hoci mu objektívne znemožňovali účasť na pojednávaní. Konštatoval, že žalovaný mal dostatok času uskutočniť úkony tak, aby sa mohol vytýčeného pojednávania zúčastniť. Obdobne bolo možné posúdiť aj situáciu, keď sa žalovaný ospravedlní v deň pojednávania, hoci mu nič nebránilo ospravedlniť sa skôr. Uviedol, že doručenie ospravedlnenia do uskutočnenia pojednávania ešte neznamená, že tak urobil včas a že dôvody v ňom uvedené súd vyhodnotí za vážne. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/87/2018, podľa ktorého súd nie je povinný zohľadňovať predchádzajúce procesné správanie žalovaného, nakoľko jeho aktivita či pasivita v konaní nepatrí do rámca podmienok potrebných pre rozhodnutie kontumačným rozsudkom podľa § 274 CSP. Odkázal aj na názor Krajského súdu v Trnave zachytený v rozsudku sp. zn. 10Co/150/2017 zo dňa 20.06.2018, podľa ktorého je nevyhnutné, aby okrem včasného ospravedlnenia bola naplnená aj požiadavka vážnosti okolností, ktorými strana ospravedlňovala svoju neprítomnosť. S účasťou na súdnom pojednávaní sa spájajú aj trovy konania a v prípade predvolania strany konania alebo jej zástupcu na súdne pojednávanie nie je objektívne znemožňujúcim dôvodom neúčasti nenavyšovanie trov konania, ako ani všeobecná pracovná zaneprázdnenosť. Nedostavenie sa na súdne pojednávanie je sankcionované a o tejto skutočnosti musia byť obidve procesné strany súdom prvej inštancie poučené. Vzhľadom na absenciu konkrétnej prekážky znemožňujúcej strane alebo jej zástupcovi účasť na súdnom pojednávaní a za splnenia ďalších

zákonom stanovených predpokladov, sú tak naplnené kumulatívne zákonné podmienky pre vydanie kontumačného rozsudku.

34. Napokon aj samotný súhlas s prejednaním veci v neprítomnosti žalovaného je pri naplnení zákonných podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie irelevantný, nakoľko v zmysle ust. § 180 CSP, po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti a otvorí pojednávanie. To znamená, že súd bez ohľadu na to, či bol súhlas neprítomnej strany daný alebo nie, musí rozhodnúť o tom, či sa predmetné pojednávanie bude konať. Súhlas neprítomnej strany sa tak v danom smere nevyžaduje.

35. Pokiaľ žalovaný poukázal na ust. § 177 ods. 2 písm. a) CSP a síce, že v predmetnej veci nebolo potrebné nariadovať pojednávanie, tak toto žalobca považoval za neopodstatnené, nakoľko predmetné ustanovenie výslovne uvádza, že takýto postup je možný iba ak skutkové tvrdenia strán nie sú sporné, čo nie je tento prípad. Navyše z dikcie zákona jasne vyplýva, že toto ustanovenie je fakultatívne (...Pojednávanie nie je potrebné nariadovať...), pričom ust. § 177 ods. 2 CSP (...Súd nariadi...) prioritne ustanovuje súdu povinnosť nariadiť pojednávanie. Je teda na zvážení súdu, či predmetné pojednávanie vzhľadom na tvrdené skutočnosti a predložené dôkazy nariadi alebo nie. To, že sa žalovaný nestotožňuje s názorom súdu riadne odôvodneným v napadnutom rozhodnutí ešte neznamená, že tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces.

36. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania, na základe podaného odvolania žalovaného za aplikácie ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP, prejednal vec a napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne rozhodnutie. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

37. Základným odvolacím dôvodom, ktorým sa zaoberal krajský súd, na základe podaného odvolania žalovaného proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bol zamietnutý návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, bolo posúdenie, či v konaní pred okresným súdom boli, resp. neboli splnené podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného vo väzbe, či existoval ospravedliteľný dôvod neúčasti žalovaného na pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie žalovaného. Žalovaný mal za to, že neboli splnené podmienky pre takéto rozhodnutie, nakoľko podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie neboli kumulatívne splnené, ak žalovaný ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní včas a vážnymi okolnosťami. Žalovaný s poukazom na dôvodovú správu k ust. § 277 a nasl. CSP zvýraznil, že rozsudok pre zmeškanie žalovaného by mal byť sankciou za pasivitu žalovaného.

38. Krajský súd k odvolaciemu dôvodu žalovaného uvádza, že nebol relevantný. Okresný súd mal splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 274 CSP, za kumulatívneho splnenia týchto zákonných podmienok, ktoré už krajský súd vyhodnocoval v odsekoch 13. až 22. tohto rozhodnutia, na ktoré odkazuje, a to poukazom na podanie žalovaného zo dňa 13.09.2018, Zápisnicu o pojednávaní zo dňa 14.09.2018. Nemožno súhlasiť s názorom žalovaného v odvolaní, ktorý za ospravedliteľný dôvod zmeškania pojednávania vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, označil iba skutočnosť, že dňa 14.09.2018, t.j. v čase pojednávania nastala kolízia s pojednávaním konaným pred tým istým súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/209/2015. Ospravedliteľným dôvodom v zmysle ust. § 277 CSP sú len také okolnosti, ktoré na strane žalovaného nastali neočakávane a boli príčinou, že sa nemohol na pojednávanie dostaviť, prípadne svoju neúčasť vopred riadne ospravedlniť a ktoré za danej situácie možno považovať za dôvod ospravedlňujúci zmeškanie konania. Takýmto dôvodom by mohli byť akútne zdravotné problémy alebo iná neprekonateľná prekážka, neodvratiteľná, nepredvídateľná alebo neovplyviteľná udalosť.

39. Za ospravedliteľný dôvod však nie je možné považovať okolnosť, ktorá žalovanému bola vopred známa, ak žiadne objektívne okolnosti nebránili tomu, aby svoju účasť zabezpečil zástupcom alebo poverením inej osoby na konanie pred súdom. Určitá skutková okolnosť môže byť ospravedliteľným dôvodom len vtedy, pokiaľ medzi ňou a zmeškaním úkonu je príčinná súvislosť. Na jej preukázanie treba doložiť, že k zmeškaniu došlo len v dôsledku tejto okolnosti a že nebyť tejto prekážky, k zmeškaniu lehoty by nedošlo.

40. Pokiaľ ide o žalovaným tvrdený dôvod návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, súd prvej inštancie ho posúdil správne, keď ho nepovažoval za ospravedlniteľný dôvod v zmysle ust. § 277 ods. 2 CSP podľa záverov, ako ich uviedol v odôvodnení napadnutého uznesenia. V prípadoch, že kontumačný rozsudok bol vydaný na pojednávaní, na ktorom sa nezúčastnil žalovaný, môže žalovaný za zákonom stanovených podmienok požiadať súd o zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Prvotným predpokladom na zrušenie rozsudku pre zmeškanie je, že žalovaný zmeškal pojednávanie, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku, z ospravedlniteľného dôvodu. Tento ospravedlniteľný dôvod je žalovaný povinný preukázať, pretože je predmetom posudzovania súdom. Žalovaný ako dôvod zmeškania pojednávania tvrdil kolíziu iného pojednávania konaného dňa 14.9.2018. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie, žalovaným uvádzaný dôvod nemožno považovať za ospravedlniteľný dôvod v zmysle ust. § 277 ods. 2 CSP. Kolízia pojednávania nie je vážnou okolnosťou, ktorá ospravedlňuje neprítomnosť žalovaného na pojednávaní. Táto okolnosť nemôže byť ospravedlniteľný dôvod pre ktorý žalovaný zmeškal pojednávanie vo veci, a to aj s poukazom na rozsiahly personálny substrát žalovaného. Tieto okolnosti nenastali na strane žalovaného neočakávane, boli mu známe už dlhšiu dobu pred nariadeným termínom pojednávania a žalovaný nepreukázal žiadne iné okolnosti, ktoré by mu bránili v neúčasti na pojednávaní. Nešlo teda o okolnosti, ktoré nastali neočakávane, náhle, nepredvídateľne a objektívne by bránili žalovanému v účasti na nariadenom pojednávaní. V konaní neboli preukázané žiadne objektívne okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré by znemožňovali žalovanému účať na pojednávaní z objektívnych dôvodov.

41. Krajský súd uvádza, že postupom okresného súdu nedošlo k zásahu do práv žalovaného, a to do práva na spravodlivý súdny proces, pretože žalovaný mal možnosť uplatňovať svoje práva, v konaní pred okresným súdom využívať právne inštitúty poskytované procesno-právnym predpisom, a to Civilným sporovým poriadkom. Konanie okresného súdu bolo zákonu zodpovedajúce konanie v súlade s Civilným sporovým poriadkom. Postupom okresného súdu žalovanému nebola znemožnená realizácia jeho procesných oprávnení a ani zmarená možnosť aktívnej účasti na konaní, preto nemohlo dôjsť k zásahu do práva žalovaného na spravodlivý súdny proces. Nebol preto relevantný odvolací dôvod žalovaného v tom, že zákony je potrebné vykladať nielen striktnie podľa jazykového výkladu, ale s ohľadom na právo na spravodlivý súdny proces. Krajský súd poukazuje na to, že okrem formálneho splnenia podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného podľa ust. § 274 CSP, nebolo vydaním tohto rozsudku porušené ani právo žalovaného na spravodlivý súdny proces v zmysle Čl. 2 ods. 1 Základných princípov CSP. Žalovaný mal postupom okresného súdu vytvorené podmienky k výkonu svojich oprávnení a práv, mal umožnené, aby zrealizoval aktívnu účať na konaní, ktoré právo pokiaľ nenaplnil, tak uvedené nesie so sebou dôsledok, ktorý v rámci súdneho konania nemôže byť pre žalovaného priaznivý.

42. Na základe uvedených hodnotení preto krajský súd v zhode s postupom okresného súdu konštatuje, že tento mal splnené všetky zákonné podmienky k rozhodnutiu rozsudkom pre zmeškanie žalovaného tak, ako sa vyžaduje ustanovením § 274 CSP. Naviac, krajský súd považuje za potrebné uviesť, že v konaní o návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie sa súd nezaobera tým, či boli splnené zákonné predpoklady pre vydanie rozsudku pre zmeškanie (zákonná úprava vychádza z prezumpcie správnosti rozsudku), ale je oprávnený posúdiť to, či okolnosti uvádzané a preukázané sporovou stranou (zistené súdom), (ne)možno považovať za ospravedlniteľný dôvod neprítomnosti sporovej strany na pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, hoci určité prelínanie dôvodov tu nastáva.

43. Podľa ust. § 277 ods. 2 CSP, ak žalovaný z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalovaného tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie.

44. Z ustanovenia § 277 ods. 2 CSP vyplýva, že musí ísť na strane žalovaného o ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie. Ospravedlniteľným dôvodom môžu byť napr. neočakávané prekážky zdravotného charakteru, prípadne náhla nepredvídaná okolnosť objektívneho charakteru, ktorá zo strany žalovaného nebola preukázaná. Vyššie citované ustanovenie zakotvuje osobitný spôsob ochrany žalovaného proti rozsudku pre zmeškanie vo forme návrhu na jeho zrušenie. Nemožno totiž vylúčiť, že na strane žalovaného môže dôjsť pred pojednávaním k neočakávanej udalosti objektívneho charakteru, v dôsledku ktorej zmešká nariadené pojednávanie, resp. ktoré mu zabránia, aby včas ospravedlnil svoju neúčať na pojednávaní. Účelom tejto zákonnej úpravy je teda zabezpečiť žalovanému súdnu ochranu aj v

prípade, ak sa z ospravedlniteľného dôvodu neustanoví na pojednávanie, na ktorom súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. Pre postup v zmysle ust. § 277 ods. 2 CSP je súd oprávnený posúdiť to, či okolnosti uvádzané a preukázané žalovaným možno považovať za ospravedlniteľný dôvod neprítomnosti žalovaného na pojednávaní. V kontradiktórnom procese majú byť nositeľom procesnej iniciatívy sporové strany - žalobca iniciuje konanie a má mať záujem na efektívnom vedení „svojej právnej veci“, a rovnako žalovaný, ak má v spore procesne obstáť, musí vyvíjať iniciatívu vo forme svojej procesnej obrany. V kontradiktórnom konaní je procesná zodpovednosť za vedenie sporu na sporových stranách.

45. Krajský súd vo všeobecnosti uvádza, že rozsudkom pre zmeškanie žalovaného môže súd rozhodnúť na ktoromkoľvek nariadenom pojednávaní, ak sú súčasne splnené všetky podmienky. Vážnosť okolností, ktorými žalovaný ospravedlňuje svoju neprítomnosť na pojednávaní, musí posúdiť súd. Sú to okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré znemožňujú žalovanému účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov (choroba, úraz, úmrtie v rodine). Vážnosť okolností je však vždy na posúdení a voľnej úvahe súdu. Z ustanovenia § 274 CSP nevyplýva, že rozsudok pre zmeškanie nie je možné vydať po vykonaní dokazovania. Odvolací súd zdôrazňuje, že sporové strany majú normovanú procesnú povinnosť spolupôsobiť pri rýchlom a efektívnom rozhodnutí civilného sporu. V danom prípade súd prvej inštancie nariadil pojednávanie. Žalovaný sa na pojednávanie, ktoré predvolanie mu bolo riadne a včas doručené nedostavil a nedostavenie sa neospravedlnil vážnymi okolnosťami. Súd prvej inštancie tak postupoval správne, keď na návrh žalobcu vydal rozsudok pre zmeškanie žalovaného a súčasne nevyhovel návrhu žalovaného na jeho zrušenie, keďže tu nebol ospravedlniteľný dôvod zmeškania pojednávania na strane žalovaného.

46. Krajský súd uvádza, že pokiaľ aj nie je zákonnou úpravou vymedzené, čo sa považuje za ospravedlniteľný dôvod a nie sú dané ani kritéria pre takéto ospravedlniteľný dôvod, tento by mal byť vyvodzovaný zo skutočností, ktorá je vo vzťahu k prebiehajúcej súdnej konaní a nariadenému pojednávaniu so zreteľom na všetky okolnosti vážna, svojou povahou znemožňujúca sa sporovej strane zúčastniť pojednávania, je súčasne ospravedlniteľná (všeobecne prijímaná ako odpustiteľná), nepredvídateľná (nepredvídaná alebo neočakávaná), neodvratiteľná (neumožňujúca sporovej strane prijať opatrenia, prekonávajúce príčinu nemožnosti zúčastniť sa pojednávania) a náhla, vzhľadom k časovej súvislosti nedovoľujúca sporovej strane uskutočňovať kroky vedúce k tomu, aby sa zúčastnila pojednávania. Takýto ospravedlniteľný dôvod žalovaný nepreukázal.

47. Pokiaľ žalovaný vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu, ktorým nesúhlasil s názorom okresného súdu, že rozsudok pre zmeškanie podľa ust. § 274 CSP nie je sankciou za pasivitu žalovaného v konaní, ale sankcia v podobe rozsudku pre zmeškanie podľa ust. § 274 CSP je sankciou za nečasnú a vážnymi okolnosťami neospravedlnenú neúčasť na pojednávaní, poukazoval v podanom odvolaní na Nález Ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 369/2018, odvolací súd uvádza, tak ako už bolo vyslovené vyššie, že žalovaný vážnymi okolnosťami neospravedlnil neúčasť na pojednávaní. V predmetnom náleze Ústavného súdu SR bol dôvod neúčasti na pojednávaní predstretý sporovou stranou vyhodnotený ako ospravedlniteľný. V danej veci ide o inú procesnú situáciu. Krajský súd dodáva, že pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal, že ho nemožno sankcionovať rozsudkom pre zmeškanie, ak zaslal včasné ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní a udelil súhlas s rozhodnutím v neprítomnosti, tak tomuto odvolaciemu dôvodu nebolo možné vyhovieť. Predsa z ust. § 274 CSP kumulatívne vyplývajú zákonné podmienky, a to, že žalovaný neospravedlnil neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami, preto ak v danej veci žalovaný ospravedlnil neprítomnosť, ale nie vážnymi okolnosťami, tak boli splnené podmienky pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie.

48. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, ktorému voči žalovanému bol priznaný nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorej náhrady trov rozhodne okresný súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP. Krajský súd dodáva, že ak odvolanie žalovaného bolo odmietnuté, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné, je takéto procesné zavinenie na odmietnutí odvolania za primeranej aplikácie ust. § 256 ods. 1 CSP v spojení s Čl. 4 CSP v rovine úspechu žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.